

เศรษฐกิจเหนือกับความท้าทาย

ณัฐ ลุมพิกานนท์

ผู้อำนวยการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

ภาพโดย Gemini

Bank of Thailand

วันพุธที่ 25 กุมภาพันธ์ 2569

ณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

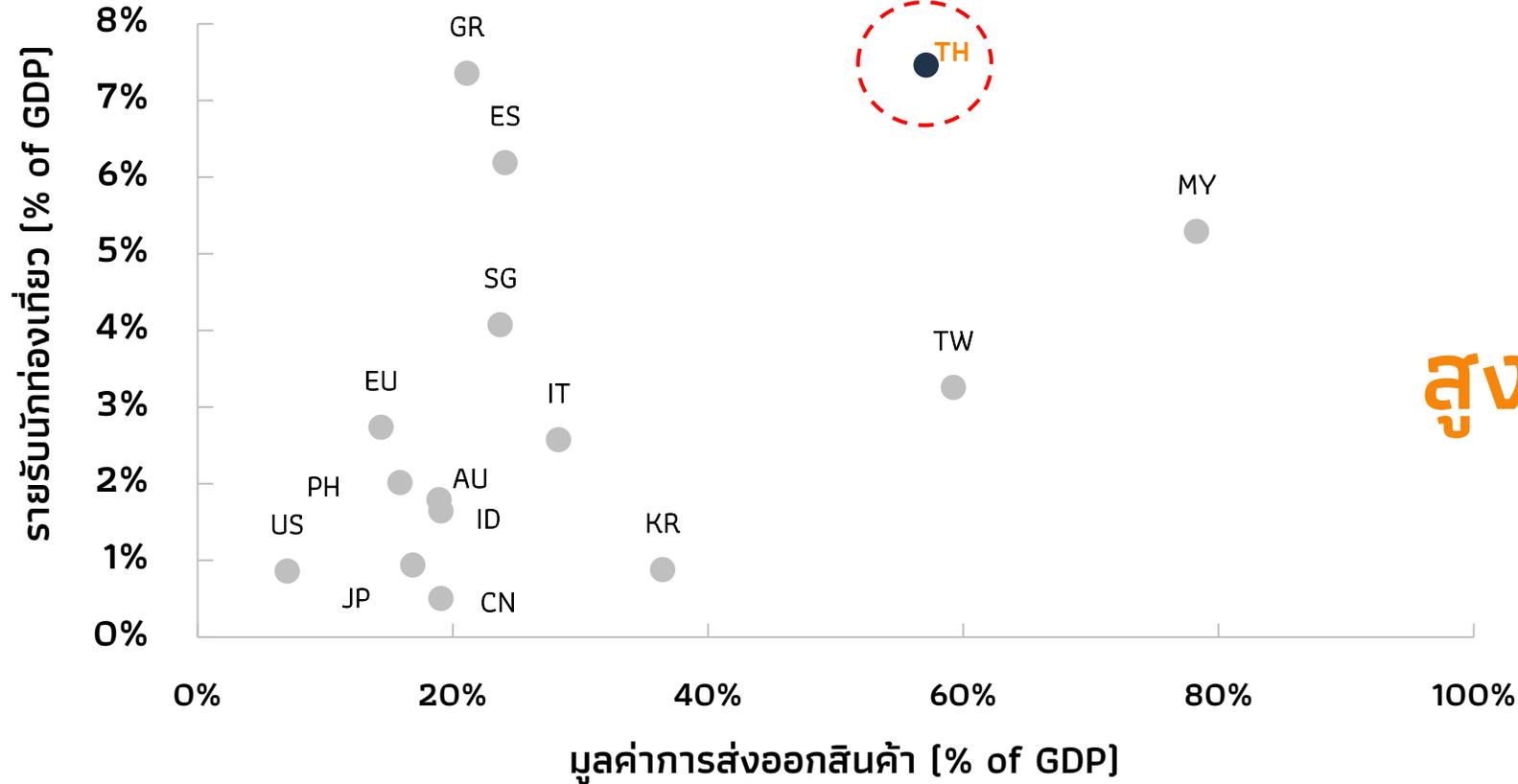

เริ่มจาก.....

เข้าใจ....
บริบทเศรษฐกิจไทย

สัดส่วนรายรับนักท่องเที่ยว และมูลค่าการส่งออกสินค้าต่อ GDP เทียบกับประเทศอื่น

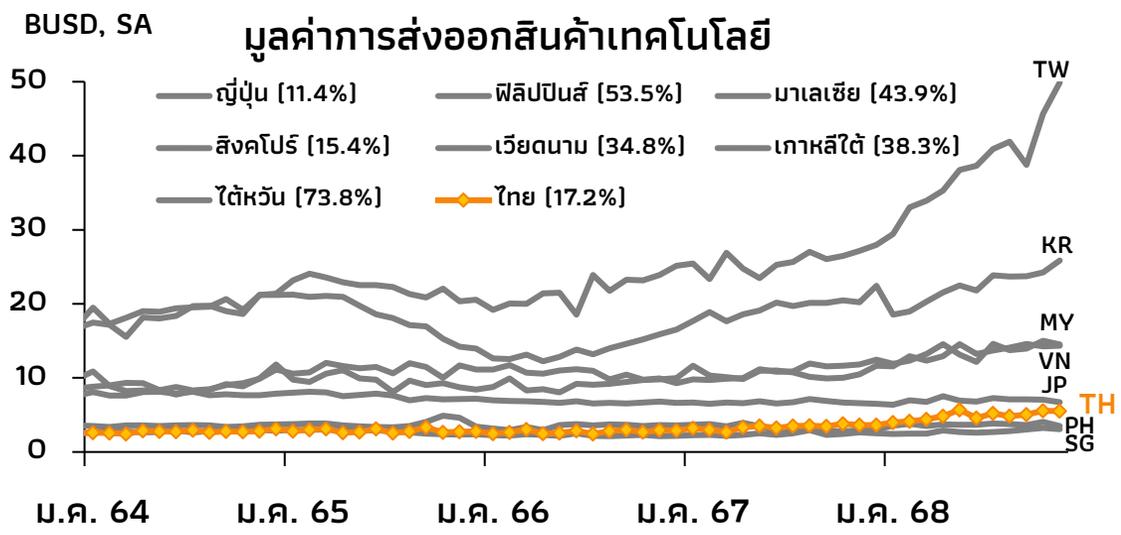
เศรษฐกิจไทยพึ่งพา
การส่งออก
และการท่องเที่ยว
สูงกว่าประเทศอื่นๆ

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2567 ยกเว้นรายรับนักท่องเที่ยวของ EU, ID, IT, JP ใช้ข้อมูลปี 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนได้รับผลกระทบจาก COVID-19 เนื่องจากไม่มีข้อมูลปี 2567
ที่มา: CEIC, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คำนวณโดย รปท.

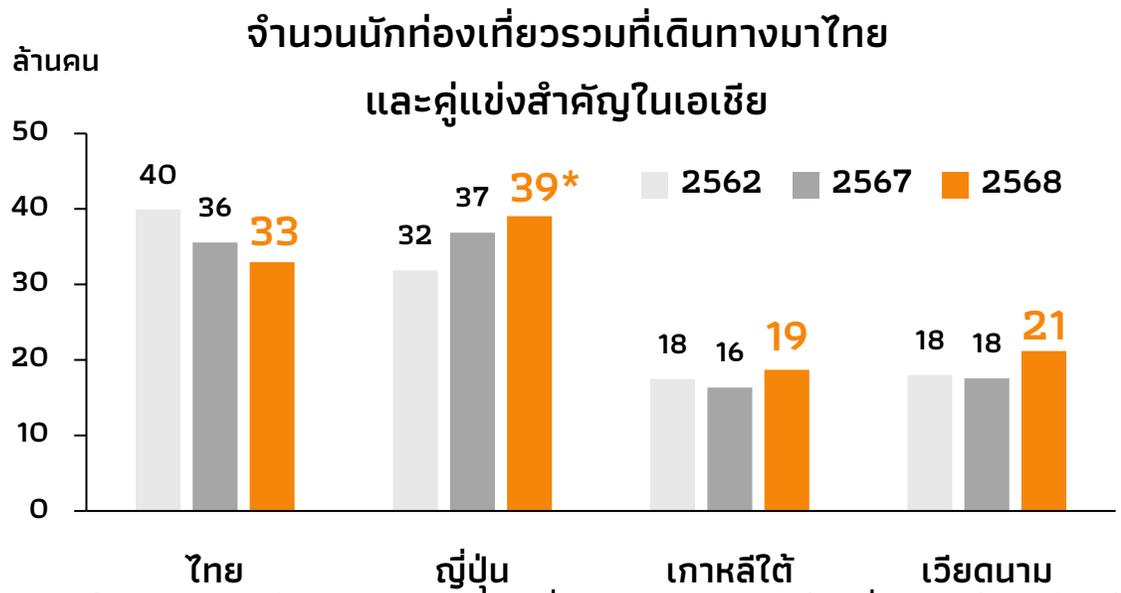

เศรษฐกิจไทย การส่งออกโตกระจุก ส่วนท่องเที่ยวความสามารถในการแข่งขันลดลง

การส่งออก ปี 2568 โต 12.3%*
กว่าครึ่งโตจากกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์
แต่..... เมื่อเทียบกับประเทศอื่น

นักท่องเที่ยวมาไทยลดลง
ขณะที่ไปประเทศคู่แข่งในเอเชียเพิ่มขึ้น
และสูงกว่าก่อนโควิดแล้ว

*ที่มา: Monetary Policy Forum 4/2025, 7 มกราคม 2569

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2568 ถึงเดือนพฤศจิกายน ; ที่มา: CEIC (นิยามนักท่องเที่ยวแตกต่างกันในแต่ละประเทศ)4

เศรษฐกิจในระยะต่อไป ไทยมีแนวโน้มโตต่ำกว่าศักยภาพ

	สภาพัฒน์	ประเด็นเศรษฐกิจ
2568	2.4%	เร่งส่งออก มาตรการกระตุ้นการบริโภค
2569	1.5-2.5%	การบริโภคภาคเอกชนชะลอลง การส่งออกขยายตัวได้ แต่ชะลอลง
2570	...	การส่งออก การท่องเที่ยวกลับมาปกติ

แถลงผลการประชุม กนง. 25 ก.พ. 2569 เวลา 14.00 น.

ต่อด้วย.....

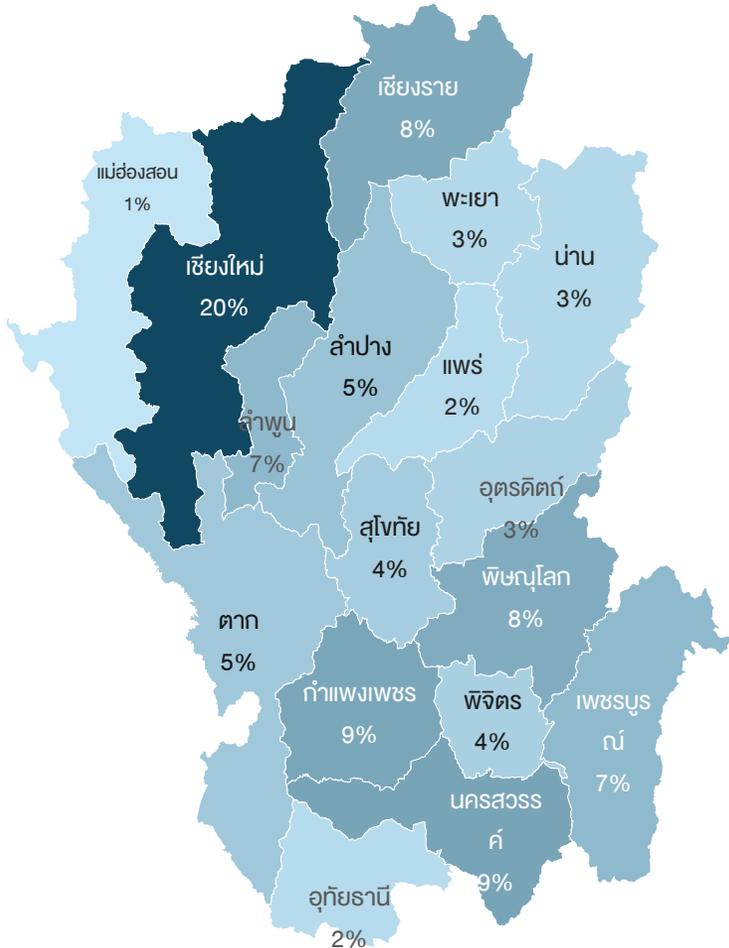
ลงลึก....
ในเศรษฐกิจเหนือ

ภาคเหนือ ยังพึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลัก และเศรษฐกิจกระจุกตัวแค่บางจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ (GRP)

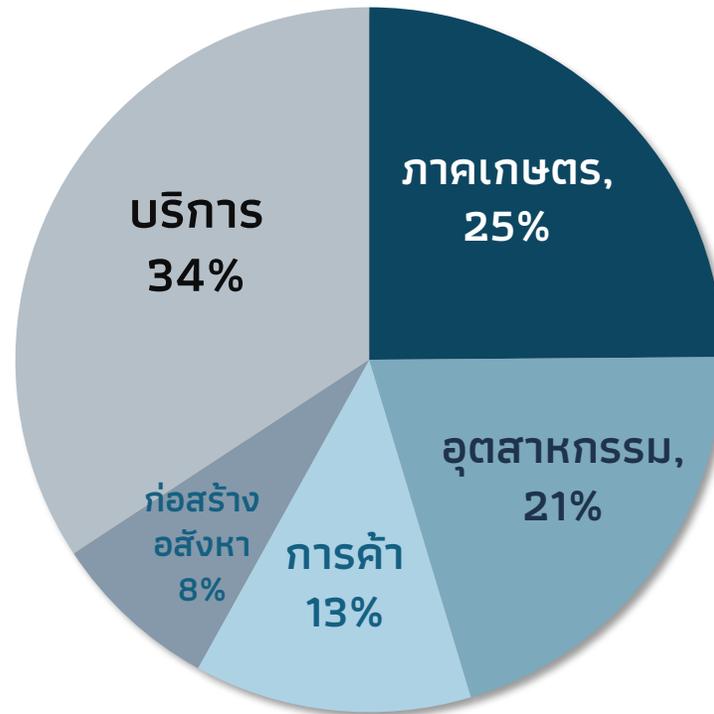
ณ ราคาประจำปี 2566

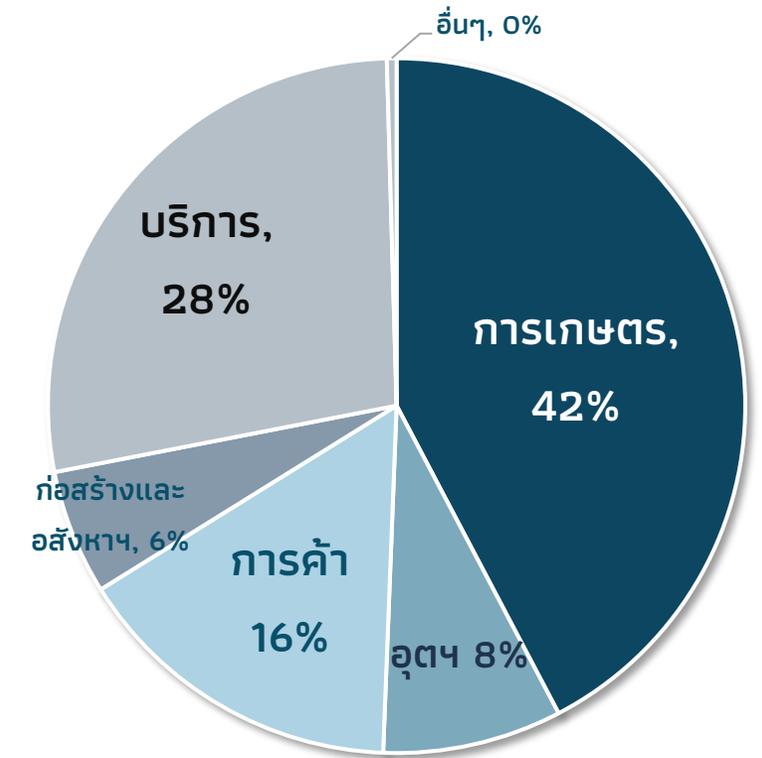
7.7% ของ GDP ประเทศ

ปี 2566 = 1,390,863 ล้านบาท (ณ ราคาประจำปี)

สาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาคเหนือ

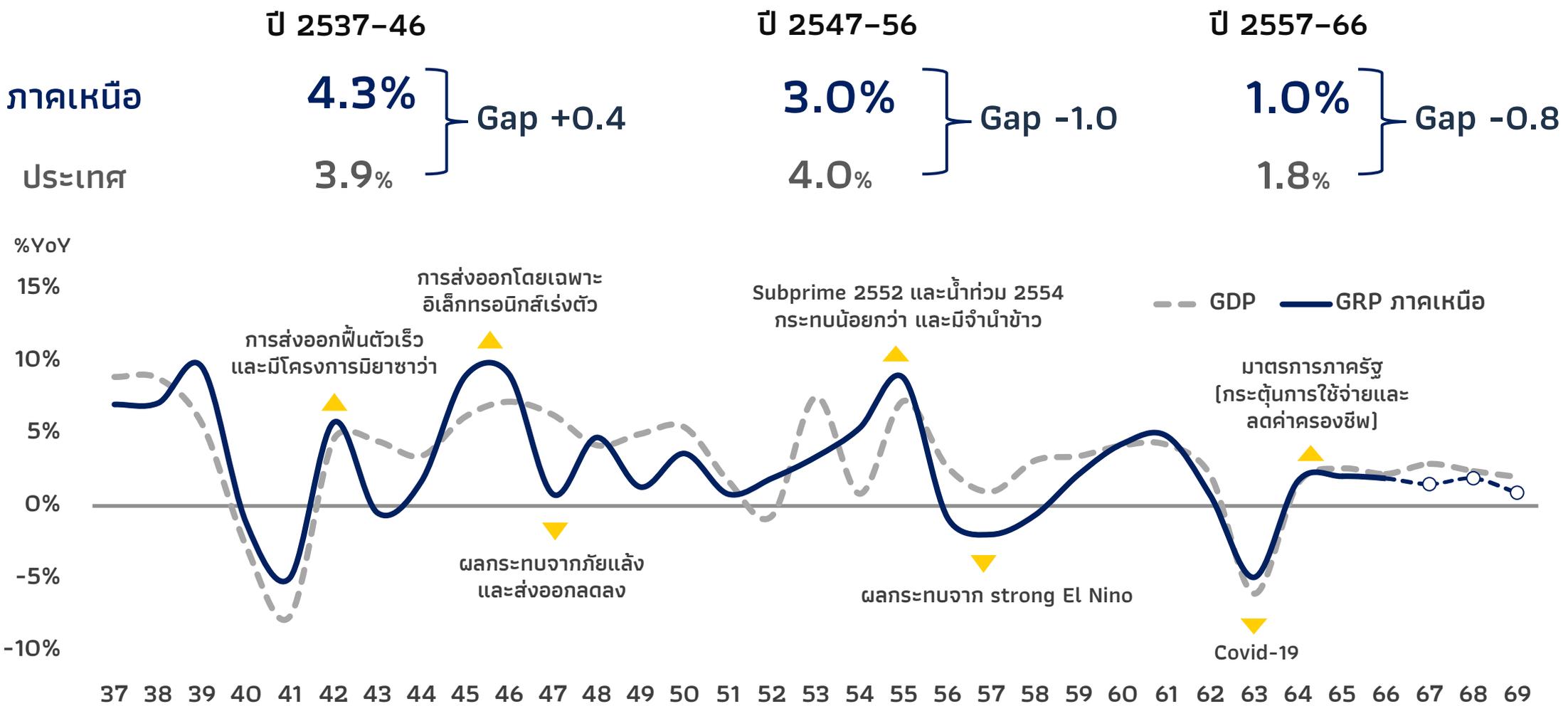
สัดส่วนแรงงานจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ (%)

ที่มา : การสำรวจภาวะการดำเนินงานของประชากร ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2568 จำนวนโดย สปท.

การเติบโตของเศรษฐกิจภาคเหนือ แตกต่าง จากการเติบโตของประเทศ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ประมาณการ GDP โดย สปท. [รายงานนโยบายการเงิน มี.ย. 2568], ประมาณการ GRP ภาคเหนือ โดยส่วนเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานภาคเหนือ (มี.ย. 2568)

ล่าสุด เศรษฐกิจภาคเหนือไตรมาส 4 ปี 68

ขยายตัวจากไตรมาสก่อน **จากการเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยว และผลของมาตรการกระตุ้นการบริโภค**

เทียบกับไตรมาสก่อน		Q1/68 ▲	Q2/68 ▼	Q3/68 ▼	Q4/68 ▲	Q4/68 เทียบกับไตรมาสก่อน
ด้านอุปทาน	รายได้เกษตรกร*	5.3	9.4	-16.0	-19.7	▼
	ผลผลิตอุตสาหกรรม	1.2	-6.5	-1.1	5.0	▲
	อัตราการเข้าพัก**	71.2	66.8	65.1	67.1	▲
	จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน	2.0	1.2	-0.9	3.0	▲
ด้านอุปสงค์	การบริโภคภาคเอกชน	0.0	-0.9	0.1	1.9	▲
	การลงทุนภาคเอกชน	0.0	-2.3	-1.1	-1.9	▼
	การใช้จ่ายภาครัฐ*	118.1	29.2	-10.4	5.4	▲
เสถียรภาพ	อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	1.10	-0.50	-0.77	-0.45	▲
	จำนวนผู้ประกันตน ม.33	0.2	0.3	-0.1	0.6	▲

หมายเหตุ : ปรับฤดูกาล % เทียบกับไตรมาสก่อน , * % เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน , ** อัตราการเข้าพักปรับฤดูกาล [%]

▲ ขยายตัว   ■ ทรงตัว   ▼ ลดลง

แนวโน้มเศรษฐกิจภาคเหนือ ไตรมาสที่ 1 ปี 69

ปรับลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน หลังสิ้นสุดมาตรการกระตุ้นการบริโภค แต่ยังได้แรงส่งจากภาคท่องเที่ยว การผลิต และการใช้จ่ายภาครัฐ

เครื่องชี้		แนวโน้มเทียบกับไตรมาสก่อน
ด้านอุปทาน	รายได้เกษตรกร	หดตัว ตามราคาพืชเกษตรสำคัญปรับลดลง
	ผลผลิตอุตสาหกรรม	ขยายตัว จากการผลิตอาหารแปรรูป ตามวัตถุดิบภาคเกษตรโดยเฉพาะอ้อยโรงงาน และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มีความต้องการต่อเนื่อง
	การท่องเที่ยว	ขยายตัวเล็กน้อย ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จากกิจกรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้น
ด้านอุปสงค์	การบริโภคภาคเอกชน	ปรับลดลงเล็กน้อย หลังหมดมาตรการกระตุ้นการบริโภค อย่างไรก็ดี ยังคงมีแรงส่งจากช่วงฤดูการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น
	การลงทุนภาคเอกชน	หดตัว ตามการลงทุนหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์
	การใช้จ่ายภาครัฐ	ขยายตัว ตามรายจ่ายลงทุนที่มิงบผูกพันข้ามปี และวงเงินงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ต้องติดตาม : 1. รายได้และกำลังซื้อในภาคเกษตร 2. ความต่อเนื่องของการบริโภค 3. ผลของนโยบายการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลัก

โตได้ แต่ช้า....

จากหลาย
ปัญหาเชิงโครงสร้าง

ตัวอย่าง ปัญหาเชิงโครงสร้างในภาคเหนือ

แรงงาน สัดส่วนแรงงานสูงวัย (60 ปีขึ้นไป) **17.2%** สูงสุดในประเทศ

- **ปัญหา** คือ ผลผลิตพลดลง รายได้ถดถอย ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยียากกว่า

ขนาดธุรกิจ เป็นรายจิว **91.4%** [เล็ก 8.3%;กลาง 0.2%;ใหญ่ 0.1%]

- **ปัญหา** คือ การจ้างงานน้อย เข้าถึงแหล่งเงินทุนยาก

ภาคอุตสาหกรรม จำนวนสถานประกอบการ **20%** ของประเทศ แต่มี Value Added เพียง **3%** ของประเทศ

- **ปัญหา** คือ เมื่อ Value Added ต่ำ ธุรกิจมีกำไรน้อย เงินเดือนไม่ดึงดูดคนรุ่นใหม่ให้อยู่ในพื้นที่ได้

ทักษะการเงิน คะแนนการสำรวจระดับ**ทักษะทางการเงินต่ำสุด**ในประเทศ

- **ปัญหา** คือ ส่งผลการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การประกอบธุรกิจ การเข้าถึงสินเชื่อ เช่น ทำบัญชีไม่ได้มาตรฐาน ไม่รู้ต้นทุน กำไร เป็นต้น

แต่...

เรายังมี...
จุดแข็งที่ไม่ต้องยกกว่าใคร

ภาคเหนือ: จุดแข็งที่สามารถต่อยอด

1. ศิลปะ และวัฒนธรรม
หนึ่งใน**อัตลักษณ์ภาคเหนือ**
เป็นทั้งจุดแข็งและจุดขาย

2. **เมืองน่าอยู่** หมด
ความสำคัญของ
Digital Nomad

3. **แหล่งผลิตวัตถุดิบ**
ทางการเกษตรที่สำคัญ
และทรัพยากรที่พร้อม
พัฒนาและต่อยอดสู่
ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

4. การ**ค้าชายแดน**และการ
พัฒนา logistic ที่เชื่อมโยง
กับจีนตอนใต้

คำแนะนำ

ทางรอด
ที่เราปรับตัว....ทำได้

Crowd-sourced solutions

~~ต่างคน-ต่างทำ~~

ร่วมคิด-ร่วมทำ

Right incentive

สร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม
บนหลักการ **ทำดี ได้ดี**

Transparent evaluation

มีเจ้าภาพชัดเจน มี **KPI** ที่วัดผลได้ และ
เปิดเผยผลลัพธ์ต่อสาธารณะ

*Reinvent Thailand : การทำงานร่วมกันระหว่างภาคเอกชน และภาครัฐ โดยออกร่างพิมพ์เขียวเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2568 ที่ผ่านมา

ตัวอย่างโครงการของ สปท. ที่สอดรับกับ Reinvent Thailand

โครงการกลไกการค้าประกันสินเชื่อ

SMEs Credit Boost

มีกลไกแชร์ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ “สินเชื่อใหม่” ที่ธนาคารพาณิชย์จะปล่อยให้ “ธุรกิจกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ” ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า

กลุ่มเป้าหมาย

1. SMEs ในภาคธุรกิจที่สอดคล้องกับ Reinvent Thailand เช่น **ท่องเที่ยว การแพทย์และสุขภาพ เกษตรและเกษตรแปรรูป** อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ค่าปลีก/ค้าส่งรวมถึง Supply Chain และโลจิสติกส์
2. SMEs หรือธุรกิจขนาดใหญ่ ที่มีแผนว่าจะนำสินเชื่อที่ได้รับไปใช้ยกระดับศักยภาพหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้เศรษฐกิจไทย ต้องแสดงให้เห็นว่านำไปใช้ช่วย SMEs ใน supply chain ด้วย

ตัวอย่างโอกาส

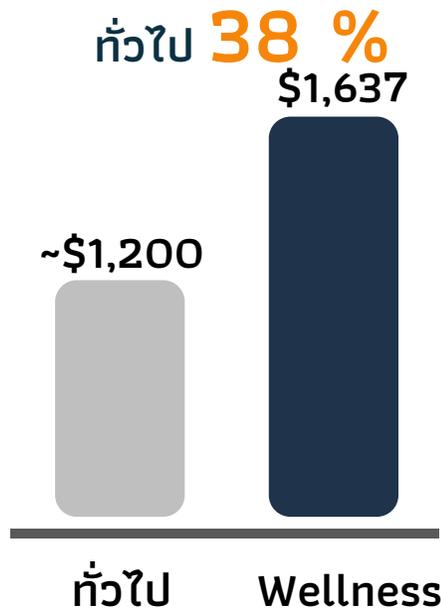
ที่จะคว้าไว้ได้...

ตัวอย่างเหนือ: Wellness & Creative Tourism อีกหนึ่งโอกาสเพิ่มรายได้ท่องเที่ยวภาคเหนือ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของ **international wellness tourists**
ปี 2567 (ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อทริป)

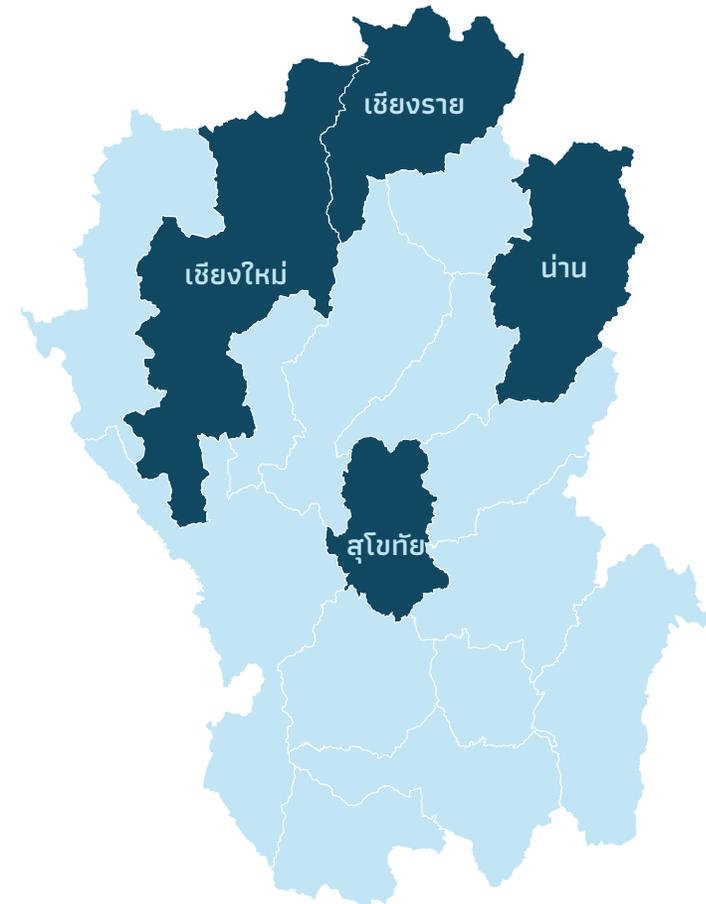
4 จังหวัดภาคเหนือ สู่เครือข่ายสมาชิกเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก
[UNESCO Creative Cities Network: UCCN]

นักท่องเที่ยวกลุ่ม Wellness มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ากลุ่ม

อันดับ **15** ของโลก

อันดับ **9** ของกลุ่มเอเชียแปซิฟิก

Crafts & Folk Art

Future food เติบโต... โอกาสของภาคเหนือ

Functional Food

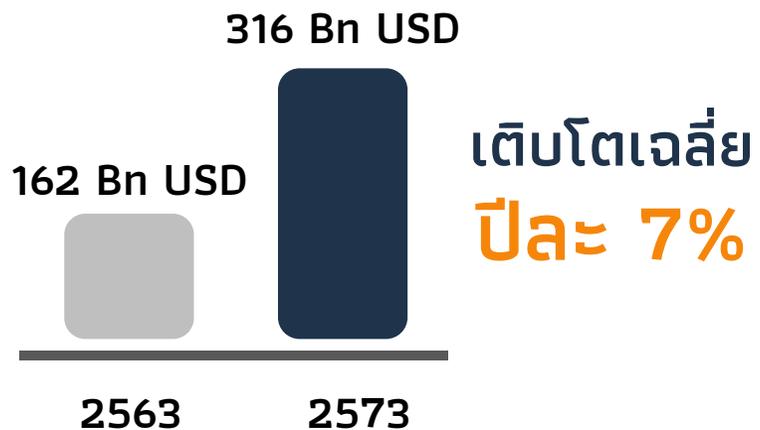

กระเทียมแห้ง

กระเทียมดำ

ที่มา: <https://www.b-garlic.com/>

ที่มา : Research and Markets, Bloomberg Intelligence (2564)

Organic Food

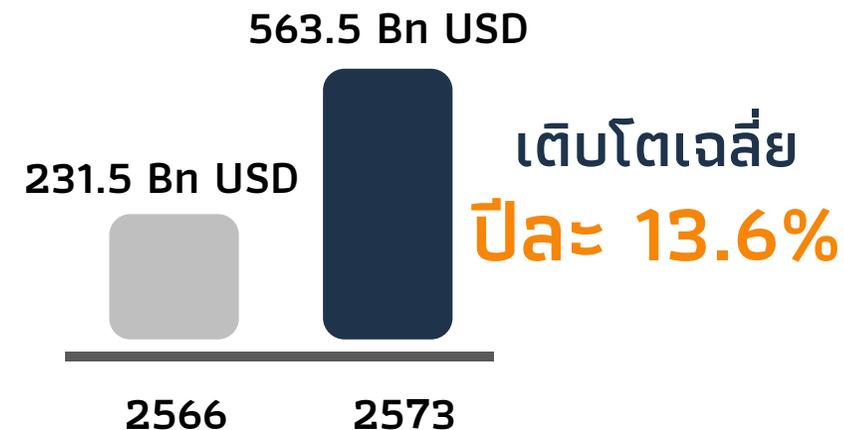

ผัก

ผักออร์แกนิก

ที่มา: <https://www.facebook.com/people/Rim-Ping-Organic-Farm/>

ที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1176328>

ความจริง : เศรษฐกิจเหนือป่วยเรื้อรัง เจอโรคแทรกซ้อนจุดเป็นระยะ ทำให้โตช้า

เปลี่ยนวิธีรักษา : จาก “ต่างคนต่างทำ” เป็น “ร่วมกันลงมือทำ”

ฟื้นฟูอย่างมีเป้าหมาย: ต่อยอดจุดแข็ง สร้างเม็ดเงินใหม่ ต้องวัดผลได้จริง